

Biroul permanent al Senatului
Bp 161 7.05.2008

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind urgentarea procesului de reconstituire a dreptului de proprietate asupra terenurilor

Analizând propunerea legislativă privind urgentarea procesului de reconstituire a dreptului de proprietate asupra terenurilor, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nrB161 din 10.04.2008,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,
Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare instituirea unor măsuri suplimentare privind urgentarea reconstituirii dreptului de proprietate asupra terenurilor, urmând ca Agenția Domeniilor Statului și institutele, centrele și stațiunile de cercetare, să pună la dispoziția comisiilor locale de fond funciar, terenurile neexceptate de la retrocedare, aflate în administrarea acestora.

Prin proiect se preconizează ca delimitarea suprafețelor de teren administrate de institutele centrele și stațiunile de cercetare să se facă de o comisie formată din cinci membri, numită prin ordin al prefectului.

Proiectul face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.m) și h) din Constituția României, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră este Senatul.

2. Menționăm că potrivit prevederilor art.22 din Legea nr.1/2000, modificată prin Legea nr.247/2005, reconstituirea dreptului de proprietate, punerea în posesie și eliberarea titlurilor de proprietate,

în cazul persoanelor fizice, se fac de către comisiile locale și comisiile județene sau de către prefect, în conformitate cu prevederile art.12 și art.51 - 59 din Legea fondului funciar nr.18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu prevederile Legii nr.169/1997, cu prevederile Regulamentului privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, a modelului și modului de atribuire a titlurilor de proprietate, precum și punerea în posesie a proprietarilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.890/2005.

Menționăm totodată că, potrivit prevederilor art.10 alin.(5) din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.890/2005, toate instituțiile și autoritățile publice care au în administrare terenuri proprietate publică a statului, sunt obligate să răspundă cererilor formulate de comisiile de fond funciar și să comunice acestora suprafețele de teren care pot fi disponibilizate, în condițiile legii, în termen de 45 de zile de la data primirii cererii.

Totodată, potrivit art.10 alin.(6) din același Regulament, aceste comisii pot solicita teren pentru compensarea cu teren echivalent de la stațiunile și institutele de cercetare doar dacă nu mai există teren disponibil administrat de alte instituții și autorități publice în județul respectiv sau în județele învecinate.

Întrucât, în vederea **accelerării retrocedării terenurilor agricole și silvice solicitate, prin Legea nr.247/2005** privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, s-au adus importante modificări și completări Legii fondului funciar nr.18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr.1/2000, cu modificările și completările ulterioare și Legii nr.169/1997, legi **cadru în materie**, considerăm că înființarea unor comisii cu atribuții paralele cu cele deja înființate, potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr.18/1991, republicată, ar putea crea confuzii în aplicare.

3. La art.1 alin.(2), este necesară înlocuirea sintagmei „prevăzute la alineatul precedent”, cu sintagma „prevăzute la **alin.(1)**”.

La partea finală a acestui alineat, este necesară înserarea sintagmei „cu modificările și completările ulterioare”, întrucât Legea nr.213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, a suferit intervenții legislative de modificare și completare.

La **alin.(3)**, pentru corectitudinea redactării, sugerăm înlocuirea sintagmei „printr-o Hotărâre a Guvernului”, cu sintagma „prin hotărâre a Guvernului”.

4. La **art.2 alin.(1) și (5)**, este necesară înlocuirea sintagmei „a prezentului act normativ” cu sintagma „**a prezentei legi**”.

La **alin.(1)**, sugerăm eliminarea sintagmei „Această procedură este necesară în vederea reconstituirii dreptului de proprietate pentru persoanele îndreptățite”, din partea finală, precizarea fiind inutilă.

La **alin.(2)**, pentru precizia textului, este necesară înlocuirea sintagmei „delimitate astfel” cu sintagma „delimitate conform alin.(1)”.

La **alin.(4), (7) și (8)** sugerăm reanalizarea și reformularea normelor, deoarece procedurile instituite nu sunt suficient de clare.

La **alin.(6)** este necesară înlocuirea sintagmei „potrivit alineatului anterior”, cu sintagma „potrivit prevederilor **alin.(5)**”, iar sintagma „între autorul entității” cu sintagma „între reprezentantul entității”.

La **alin.(9)**, pentru precizia exprimării, este necesară înlocuirea sintagmei „procesul de reconstituire” cu sintagma „procesul de reconstituire a dreptului de proprietate”.

5. La **art.3 alin.(1)**, propunem ca trimiterea din text să se facă sub forma „prevăzute la **art.1 și 2**”.

La **alin.(2)**, trimiterea la „art.1 și 2 din prezenta **ordonanță de urgență**” este greșită urmând să se facă referire la „prezenta lege”.

La **alin.(3)** și în tot cuprinsul proiectului, semnalăm că noțiunea de „comisii de fond funciar” nu este specifică legislației în domeniu, referirea la acestea trebuind făcută sub forma „comisiile constituite în baza art.12 din Legea nr.18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare”.

Totodată, în cuprinsul **alin.(3)**, pentru corectitudinea exprimării, este necesar ca sintagma „precum sau refuzul nejustificat” să fie înlocuită cu expresia „**sau refuzul nejustificat**”.

6. În ceea ce privește sancțiunile, semnalăm că norma generică de la **art.3 alin.(2)**, referitoare la „fapta persoanei de a nu proceda potrivit dispozițiilor art.1 sau 2” nu întrunește condițiile necesare pentru respectarea principiului previzibilității incriminării în materie penală.

Precizăm că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, acest principiu presupune obligația statelor de a adopta norme de incriminare enunțate în termeni suficient de clari

pentru a li se asigura previzibilitatea. Norma propusă în proiect nu este suficient de clară, întrucât din redactarea ei mult prea generală nu se poate deduce cu exactitate care anume încălcări ale dispozițiilor art.1 și 2 sunt sancționate penal și nici care sunt subiecții activi ai infracțiunii, mai ales că textele la care se face trimitere stabilesc obligații în sarcina unor autorități sau a unor comisii.

Deși, potrivit alin.(1) al art.3 „îndeplinirea obligațiilor prevăzute de art.1 și 2 revine conducătorilor instituțiilor în sarcina cărora s-au stabilit aceste obligații și membrilor comisiilor constituite în acest scop”, cel puțin în cazul prevăzut la art.1 alin.(3) este discutabilă instituirea răspunderii penale în cazul neadoptării hotărârii Guvernului la care se referă textul.

În plus, soluția legislativă privind instituirea răspunderii penale a membrilor comisiilor ar trebui nuanțată, întrucât deciziile avute în vedere de text sunt adoptate prin votul acestor membri. Actul adoptat de comisie nu constituie astfel rezultatul voinței unui singur membru, ci al comisiei, ca organ colegial. Textul ar putea avea în vedere, de aceea, incriminarea acelor fapte, descrise în mod expres, ale membrilor comisiei, prin care se împiedică îndeplinirea anumitor atribuții ale comisiei.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr. 522/06.05.2008